

Права ў сістэме сацыяльных рэгулятараў

Курс па выбары «Права ў сучасным грамадстве»,
гістарычны факультэт БДУ, 2012-2013 навучальны год,
старшы выкладчык кафедры крыніцазнаўства БДУ А.М. Назаранка

№2

Нормы. Што

- Утвараюцца ў працэсе жыццядзейнасці людзей
- Маюць агульную мэту
- Даюць узор/стандарт паводзін
- Вызначаюць межы належнага і магчымага
- Сродак кантролю за паводзінамі людзей

Нормы. Якія

- прававыя
- маральныя
- карпаратыўныя
- звычаі
- рэлігійныя

Падыходы да разумення права

Аб чым спрэчкі?

- Хто творыць (стварае) права
- Дзе шукаць права
- Хто карэктуе права
- Роля суда

Якія падыходы

- Нарматывісцкі
- Сацыялагічны
- Псіхалагічны
- Натуральна-прававы
- Інтэграцыйны
- іншыя

Нарматывісцкі

**Хто творыць
(стварае)
права**

Нарматворчыя органы дзяржавы

**Дзе шукаць
права**

У законах і падзаконных актах

**Хто карэктуюе
права**

Заканадаўца і іншыя кампетэнтныя
нарматворчыя органы

Роля суда

Суд толькі прымяняе права

Сацыялагічны

**Хто творыць
(стварае)
права**

Індывіды і іх супольнасці

**Дзе шукаць
права**

У саміх грамадскіх адносінах

**Хто карэктуюе
права**

Суддзі, адміністратары

Роля суда

Выяўляе, вызначае і карэктуюе права

Психологічні

**Хто творить
(стваряє)
права**

Удзельнікі прававых адносін

**Дзе шукаць
права**

У псіхіцы індывідаў

**Хто карэктуюе
права**

Суб'екты праватворчасці і заканадаўца

Роля суда

Ахова альбо, насупраць, адрынанне права

Натуральна-прававы

**Хто творыць
(стварае)
права**

Бог, прырода

**Дзе шукаць
права**

У воле Бога, у прыродзе грамадства і чалавека

**Хто карэктуе
права**

Царква і дзяржава

Роля суда

Трыманне натуральнага права (нават насуперак закону)

Інтэграцыйны

**Хто творыць
(стварае)
права**

Усе тыя, чые вяленні ўзнаюцца
абавязковвымі

**Дзе шукаць
права**

Ва ўсім, што афіцыйна абараняецца ў
якасці афмцыйных правілаў

**Хто карэктуюе
права**

Усе тыя, на каго афіцыйна ўскладзены
абавязак карэктаваць права

Роля суда

Розныя ролі, у залежнасці ад прызнання
месца судовых устаноў

Права VS закон

- Права сацыяльнае
- Права юрыдычнае

Беларускі «канон».

Права -

сістэма агульнаабавязковых правілаў паводзін, вызначаемых (санкцыянуемых) і забяспечваемых дзяржавай у мэтах рэгулявання грамадскіх адносін.

(Закон Рэспублікі Беларусь «Аб нарматыўных прававых актах Рэспублікі Беларусь» ад 10 студзеня 2000 г.)

Беларускі абноўлены «канон». Права -

вяршэнствуючы, агульнасацыяльны, ахоўваемы дзяржавай рэгулятар, які выяўляе палітычную агульнасацыяльную справядлівасць у сістэме прынцыпаў і фармальна-вызначаных нормаў, якія дакладна вызначаюць кола суб'ектаў права і прававых адносін, іх юрыдычныя правы, абавязкі і гарантыі з мэтай забеспячэння сацыяльнага прагрэсу.

Тэзіс № 24

Права ёсць сукупнасць правіл паводзін, якія выказваюць волю пануючага класа, устаноўленых у заканадаўчым парадку, а таксама звычайў і правілаў супольнага жыцця, санкцыянаваных дзяржаўнай уладай, прымяненне якіх забяспечваецца прымусовай сілай дзяржавы, у мэтах аховы, замацавання і развіцця грамадскіх адносін і парадкаў, выгадных і прыдатных дамінуючаму класу

Ганс Кельзэн

vs

Андрэй Вышыньскі

«Пазітыўны» пераварот».

Храналогія

- 28.02 – указ рэйхспрэзідэнта "Аб абароне народа і дзяржавы"
- 23.03 – закон аб прадастаўленні Гітлеру надзвычайных паўнамоцтваў
- 31.03 – часовы закон аб уніфікацыі зямель і рэйха
- 07.04 – закон , які дазваляў звальняць з дзяржаўнай службы нядобранадзейных (у тым ліку ў адпаведнасці з "арыйскім параграфам ") + другі закон аб уніфікацыі зямель і рэйха
- 01.06 – закон аб скарачэнні беспрацоўя ("узнос нямецкай прамысловасці Адольфу Гітлеру ")

«Пазітыўны» пераварот».

Храналогія

- 14.07 – закон супраць утварэння новых партый
- 04.10 – закон аб рэдактарах
- 12.11 – яўка **95,2%**, адзіны спіс **НСДАП – 92,2%**
- 24.11 – закон аб прэвентыўным зняволенні
- 01.12 – закон аб адзінстве партыі і дзяржавы